

KORKEIMMALLE HALLINTO-OIKEUDELLE

1. Asia: Hallinto-oikeuden päätös 14.02.2023, Dnro 485/03.04.04.16/2022. Liite 1.

Padasjoen kunnanhallituksen päätökset 7.12.2021 § 239 ja 17.1.2022 § 7 (valituksenalaiset päätökset). Liitteinä 2 ovat molemmat päätökset.

Päätös 17.1.2022 § 7 on päätöksestä 7.12.2021 § 239 tehdyn oikaisuvaatimuksen kumoamista koskeva päätös. Liitteenä 3 on oikaisuvaatimus.

2. Valituksen tekijä:

Tommi Koskela

tommi.koskela@

3. Valituslupahakemus

Haen valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta, koska katson, että hallinto-oikeuden ratkaisu ei ole linjassa aiemman oikeuskäytännön kanssa. Painavana syynä pidän sitä, ettei kaavoitussopimuksen käsittely kunnanhallituksessa ole ollut tasolla, jota voidaan edellyttää, kun kyseessä on pienen kunnan kaikkien aikojen suurimmasta teollisuusinvestoinnista. Näkemykseni mukaan hallinto-oikeus ei ole ratkaisussaan ja perusteluissaan huomionnut hankkeen suuruutta.

4. Tiedoksisaanti

Hallinto-oikeuden päätös on postitettu 14.02.2023, mutta kuljetusalan lakosta johtuen kirje on saapunut 24.02.2023, joten kyseinen päivä on kohdallani tiedoksisaantipäivä.

5. Valituksen vaatimukset:

Vaadin, että korkein hallinto-oikeus:

1. tutkii valituksen ja palauttaa valituksenalaiset päätökset uuteen käsittelyyn tai
2. kumoaa valituksenalaiset päätökset.

6. Valituksen perustelut:

Padasjoen kunnanhallitus on 7.12.2021 § 239 muun ohella päättänyt aloittaa tuulivoimahankkeen vaatiman osayleiskaavatyön ja hyväksyä kaavoitussopimuksen liitteen mukaisena. Tein päätöksestä oikaisuvaatimuksen, joka hylättiin päätöksellä 17.1.2022 § 7. Hylkäämisen johdosta olen pakotettu kääntymään korkeimman hallinto-oikeuden puoleen ja totean valituksen perusteeksi seuraava:

Kunnanhallitus päätti hyväksyä liitteenä 4 olevan kaavoitussopimuksen. Kunnanjohtaja lisäsi ehdotukseensa kuitenkin tekstin "Padasjoen kunta ei vastaa mistään kaavoituksesta aiheutuneista kuluista", joka myös hyväksyttiin. Olen oikaisuvaatimuksessani vedonnut valituksenalaisen päätöksen ja kaavoitussopimuksen ristiriitaisuuteen.

Kaavoitussopimuksen kohdassa 4 todetaan näin:

"Kunta laatii suunnittelualueelle osayleiskaavan yhteistyössä ABO Wind:n kanssa. YVA:n ja osayleiskaavan laadinnasta vastaava osapuoli on ulkopuolinen konsulttiyritys. ABO Wind vastaa osayleiskaavan laatimisen ja osayleiskaavatyössä tarvittavien selvitysten laadinnan konsulttikustannuksista kokonaisuudessaan. Kunta vastaa kaavaprosessin hallinnollisista kuluista ja ohjauskuluista (alleviivaus tässä)."

Kunnanjohtajan esitys ei pitänyt sisällään sitä, ettei Padasjoen kunta hyväksykään kaavoitussopimuksen kohdassa 4 sille osoitettua kuluvastuuta. Tällöin esitys ei siis pitänyt sisällään kohdan 4 raukeamista siltä osin, että kunta vastaa kaavaprosessin hallinnollisista kuluista ja ohjauskuluista. Valituksenalaisessa päätöksessä on siis hyväksytty se, että kunta vastaa kuluista ja toisaalta se, että kunta ei vastaa mistään kuluista. Tällöin päätös on ristiriitainen ja epäselvä, jolloin se tulee kumota väärässä järjestyksessä syntyneenä.

Kaavoitussopimus on sen osapuolten siihenastinen neuvottelutulos. Tällöin Padasjoen kunta ei ole voinut kunnanjohtajan lisäyksellä edes muuttaa sopimusta yksipuolisesti vaan sopimuskohdan 4 muuttaminen on mahdollinen tuleva neuvottelutulos. Valituksenalainen päätös ei sisällä ohjeita ja valtuutuksia näihin sopimusneuvotteluihin, joten päätös on ristiriitainen ja epäselvä, jolloin se tulee kumota väärässä järjestyksessä syntyneenä.

Kunnanjohtaja on vasta oikaisuvaatimuksen käsittelyn yhteydessä 17.1.2022 § 7 esittänyt sopimusneuvotteluihin liittyviä näkökohtia. Kunnanjohtaja ei voi oikaisuvaatimuksen käsittelyn yhteydessä jälkikäteisesti täydentää päätösehdotustaan. Kuntalaisten tuli saada päätöksestä 7.12.2021 § 239 kaikki

päätökseen liittyvät tiedot esimerkiksi harkitakseen valitusoikeutensa käyttämistä. Tällöin päätös ja päätöksenteko on ristiriitaista ja epäselvää, jolloin päätös tulee kumota väärässä järjestyksessä syntyneenä.

Kaikessa mahdollisessa tuulivoima-aluetta koskevassa kunnan valmistelussa ja päätöksenteossa on otettava huomioon esteellisyiden vaikutukset. Esteellinen henkilö ei saa osallistua asian valmisteluun, esittelyyn eikä päätöksentekoon. Hallintolain 27 §:n perusteella kunnan hallituksen jäsen ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä, jos hän on esteellinen.

Hallintolain 28 §:n 1 momentin 7 kohdan mukaan henkilö on esteellinen, jos luottamus hänen puolueettomuutensa muusta erityisestä syystä vaarantuu. Tähän niin sanottuun yleislausekkeeseen perustuva esteellisyysperuste kattaa luetteloimattomat esteellisyytilanteet. Henkilö on esteellinen, jos jokin selvästi yksilöitävissä oleva olosuhde voi vaarantaa hänen puolueettomuutensa käsitellä tiettyä asiaa. Esteellisyiden toteaminen ei edellytä sitä, että henkilön puolueettomuus on todellisuudessa vaarantunut, vaan riittävää on se, että puolueettomuus on objektiivisesti ajatellen saattanut vaarantua.

Julki tulleiden tietojen mukaan kunnanhallituksen puheenjohtaja Antti Räsänen on esteellinen, eikä voi osallistua tuulivoimahankkeen valmisteluun, esittelyyn eikä päätöksentekoon.

Tuulivoiman kaavoitusalueen tilan 576-410-16-17 (liite 6) omistavat Siltala Keijon ja Siltala Elinan kuolinpesät, jotka ovat yksi suurimmista maanvuokraussopimuksen tehneistä tahoista. Siltala Pekka Tapio on kuolinpesien osakas ja asioiden hoitaja (liite 7).

Antti Räsänen ja Pekka Siltalan välillä vallitsee yleisesti tunnettu pitkäaikainen ystävyysuhde.

Antti Räsäsellä ja Pekka Siltalalla on pitkäaikainen yhteistyösuhde Helmi Säästöpankin ja pankin osakekannasta 80 % omistavan Padasjoen Säästöpankkisäätiön hallinnosta. Säätiörekisteriotteen (liite 8) mukaan Padasjoen Säästöpankkisäätiön hallintoneuvoston puheenjohtaja on Antti Räsänen ja hallituksen varsinainen jäsen on Pekka Siltala. Hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet.

Pekka Siltala on valittu Antti Räsänen osaomistaman Padaspekoni Oy:n hallituksen jäseneksi varsinaisessa yhtiökokouksessa 9.6.2020 Antti Räsänen luona Maakeskessä (liite 10). Tieto on päivitetty Kaupparekisteriin vasta 2.12.2021 (liite 9). Patentti- ja rekisterihallituksen sivuilla ohjeistetaan tekemään ilmoitus viivytyksettä.

Pienissä osakeyhtiöissä hallitustyö hoidetaan pääsääntöisesti osakkeenomistajien toimesta. Mikäli hallitukseen kutsutaan ulkopuolisia jäseniä, käytännössä tehtäviin

pyydetään luotettavia ystäviä ja läheisiä ihmisiä. Itselleni taloushallinnon alalla pitkään toimineena yrittäjänä on kokemuksen myötä muodostunut kuva, miten pienyritysten hallintoa organisoidaan.

Padasjoen kunnanhallituksen päätökset liittyen tuulivoimalaitosalueen kaavoitukseen tulee kumota, koska päätökset ovat syntyneet virheellisessä järjestyksessä kunnanhallituksen puheenjohtajan Antti Räsäsen esteellisyydestä johtuen.

Olen selityksessäni kunnanhallituksen vastineeseen (liite 10) tuonut esille kunnanhallituksen päätösten merkittävyyden. Päätös kaavoitusprosessiin lähtemisestä on pienelle kunnalle merkittävä ja kallis päätös hankkeen mittakaava huomioiden. Päätös on kuntaorganisaatiolle ensimmäinen lapion pisto, sitä ei voida tehdä vajavaisin tiedoin. Hanke alkaa syömään pienen kunnan vähäisiä resursseja ja merkittäviä suoria ja epäsuoria kustannuksia alkaa muodostumaan prosessin alkuvaiheesta lähtien.

Kunnanhallituksen puheenjohtajan esteellisyyttä arvioitaessa on tärkeää huomioida seuraavat seikat. Helmisäästöpankki (ent. Padasjoen Säästöpankki) on taustaltaan pieni paikallinen maalaispankki. Pekka Siltalan isä Keijo Siltala toimi useamman vuosikymmenen ajan pankin johtajana, samaan aikaan hän oli myös merkittävimpiä vaikuttajia Padasjoen kuntapolitiikassa. Antti Räsäsen ja Pekka Siltalan välille on yhteisen historian myötä muodostunut niin tiivis suhde, että se ei ole voinut olla vaikuttamatta Räsäsen toimintaan kunnanhallituksen puheenjohtajana. Tietyn tason lojaliteetti on olemassa, vaikka hän ei välttämättä itse asiaa tunnistaisikaan.

Vakiintuneesti edellytetään, että esteellisyyden syyn on oltava ulkopuolisen havaittavissa. Ulkopuoliselle sukupuu on helpoin ja selkein. Hallintolain 28 §:ssä luetellaankin sukulaisia, hyvin kaukaisiakin. Etäisillä sukulaisuussuhteilla ei kuitenkaan käytännön tasolla ole välttämättä minkäänlaista vaikutusta henkilön toimintaan kunnallisessa päätöksenteossa. Muun tyyppisiä suhteita arvioitaessa tarvitaan muuta näyttöä, samoin suhteen luonne on ymmärrettävä, sen vaikuttavuutta harkittava. Räsäsen ja Siltalan välillä on ulkopuolisen havaittavissa oleva, pitkäaikainen luottamuksellinen suhde. Kuten olen selityksessäni kunnanhallituksen vastineeseen tuonut esiin, suhde perustuu mitä suuremmissa määrin taloudellisten intressien edistämiseen. Korkein hallinto-oikeus on päätöksen KHO:2016:190 perusteluissaan hyvin tuonut esiin esteellisyyden muodostumista. Kyseisessä päätöksessä oli kyse palvelussuhteen perusteella syntyneestä esteellisyydestä, mutta hyvinkin erityyppisissä suhteissa henkilöiden välille muodostuu lojaliteettia, joka saattaa

taustalla ohjata päätöksentekoa. Kuntalaisen on aina voitava luottaa, että käsittely ja päätökset on tehty puolueettomasti ja moitteettomasti.

Padasjoella 22.03.2023

Tommi Koskela

- Liitteet:
1. Hallinto-oikeuden päätös 14.02.2023
 2. Päätöksien 7.12.2021 § 239 ja 17.1.2022 § 7 pöytäkirjat ja muutoksenhakuohjeet
 3. Koskelan oikaisuvaatimus
 4. Kaavoitussopimus
 5. Todistus tiedoksisaannista
 6. Karttaote tuulivoimalaitosalueen tilajaosta
 7. Virkatodistus kuolinpesästä
 8. Säätiörekisteriote
 9. Suomen Asiakastieto Oy:n ote Padaspekoni Oy
 10. Padaspekoni Oy:n yhtiökokouspöytäkirja